

Hørings svar Andreas Balling Nissen

Strukturdrøftelser i dagtilbud og skoler i Varde Kommune

Kære Udvalg for Børn og Undervisning, Udvalg for Økonomi og Erhverv samt Varde Byråd.

Jeg skriver dette hørrings svar, da jeg ønsker at sætte fokus på de økonomiske konsekvenser Varde Kommune påvirkes af ved mulige skolelukninger. Varde kommunes økonomi risikerer, at blive påvirket i en uønsket negativ retning ved skolelukninger. Jeg efterlyser en holistisk tilgang til problemstillingen i stedet for et snævert drifts rationale på 20 mio. kr. i dagtilbud og på skoleområdet. Kommunen har ikke foretaget samfundsøkonomiske beregninger på, hvad kommunen reelt vil spare. Der er lavet et driftsrationale, som har et udgangspunkt på 20 mio. kr. for Børn og Undervisning. Varde Kommune risikerer at blive en endnu større udkants kommune ved skolelukninger.

I 2008 lavede Teknologisk Institut en rapport med titlen: "Skoler i Landdistrikter". Fra rapportens side 6-7 er gengivet følgende konklusioner:

"Undersøgelsen viser, at de områder, hvor der forekommer skolelukninger, er præget af større tilbagegang end andre lokalområder i landdistrikter, hvor der fortsat eksisterer skoler. Denne forskel gælder for en bred vifte af indikatorer:

Befolkningsudviklingen i områder, hvor der er lukket skoler uden alternativ, er mere negativ (gennemsnitlig årligt fald på -0,05%), mens områder, hvor der fortsat eksisterer skoler, har haft en positiv befolkningsudvikling på 0,35-0,45%. Tilbagegangen er mest negativ (-0,59%) i landsogne, som ligger i udkantskommuner. Dette mønster finder vi også, når vi sammenligner udviklingen i landsogne, der er stillet ens med hensyn til geografisk beliggenhed og størrelse. Når man sammenligner landsogne, der ligger i udkantskommuner, så er der mere negativ udvikling i befolkningens størrelse (-0,69%) og antallet af børnefamilier (-1,59%) i områder, hvor der er lukket skoler end i lignende områder, hvor der fortsat eksisterer skoler (her er de tilsvarende tal hhv. -0,33% for befolkningsudvikling og -0,38% for udviklingen i antallet af børnefamilier).

Undersøgelsen viser således, at de områder, hvor der er lukket skoler, er præget af mere negativ udvikling end de områder, hvor der fortsat eksisterer skoler. Det betyder ikke, at det er skolelukningen, der er årsag til tilbagegangen i disse områder, idet den større tilbagegang også var der før skolelukningen og dermed kan være medvirkende forklaring på, at der lukkes skoler.

Antallet af børnefamilier falder mere i områder, hvor der er lukket skoler uden alternativ (gennemsnitligt -0,51% om året), mens børnefamiliernes antal stiger i de områder, hvor skolen er lukket med alternativ (+0,41%) og i områder, hvor der fortsat eksisterer en eller flere skoler (+0,44%).

Uddannelsesniveaulet stiger mindre i områder, hvor der er lukket skoler uden alternativ. Undersøgelsen viser, at antallet af borgere med lang uddannelse stiger mindre i områder, hvor der er lukket skoler uden alternativ (+4,09%) end i områder, hvor der fortsat eksisterer skoler (+4,66%).

Huspriserne falder mere i områder, hvor der er lukket skoler uden alternativ (-1,4%) end i områder, hvor der fortsat eksisterer skoler (-0,31%). Tallene viser den gennemsnitlige årlige udvikling i kvadratmeterpris ved salg af enfamiliehuse indekseret i forhold til udviklingen i alle sogne i landdistrikter. Undersøgelsen indikerer, at huspriserne udvikler sig mest negativt i årene lige efter skolelukningen, men at effekten aftager over tid. Således udvikler huspriserne sig mere negativt i områder, hvor den eneste skole er lukket for få år siden, i 2001-2003, end i områder, hvor den eneste skole lukkede tilbage i 1992-1994 (+0,15) eller 1995-1997 (+0,4).

Familieindkomsten stiger lidt mindre i lokalområder, hvor der er lukket skoler uden alternativ (+1,71%) end i områder, hvor der fortsat eksisterer skoler (+1,83%).

Arbejdsstyrken "skrumper". Undersøgelsen viser, at antallet af personer i arbejde (-0,42%) og antallet i arbejdsstyrken (-0,71%) falder mere i de lokalområder, hvor der er lukket skoler uden alternativ, end i de områder, hvor skoler er lukket med alternativ (hvh. +0,41% og + 0,19%)."

Såfremt Udvalgene samt Byrådet ønsker mere udkants Danmark og mindre udvikling, er det et godt driftsrationalt. Men hvad med mistet grundskyld, tabt indkomstskat, højere arbejdsløshed etc. Hvor er disse beregninger i driftsrationalt/kommunebudgettet?

Link til rapporten fra Teknologisk Institut: "Skoler i Landdistrikter":

http://www.teknologisk.dk/_/media/40867_Skoler%20i%20landdistrikter.pdf

Med venlig hilsen

Andreas Balling Nissen